

J. Scavenius: Der er forskellige af de Forslag, som ligge for, om hvilke jeg finder mig foranlediget til at tage Ordet og udtale mine Anskuelser. Det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (C. Hage) var absolut imod, at Staten som saadan skulde paatage sig at bidrage til Kirkers Opførelse rundt omkring i Landet. Han mente, at det stred imod, jeg kan sige, den Religionsfrihed, vi have her i Landet. Jeg kan ikke være enig med ham i saa Henseende. Det forekommer mig, at Grundlovens aldeles sikre Bestemmelse om, at Folkekirken understøttes som saadan af Staten, gør det naturligt og selvfølgelig, at Staten ogsaa bidrager sit til, at Kirker kunne blive rejste, hvor Menighederne ikke have Raad til selv at bidrage tilstrækkeligt til, at de kunne blive opbyggede. Jeg tror ikke, at der herimod i Virkeligheden kan siges noget væsentligt, og det har ogsaa, i alt Fald saa længe jeg har haft den Ære at være Medlem af Rigsdagen, været en selvfølgelig Sag, at Staten har bidraget ogsaa sit til ny Kirkers Bygning, hvor der har været Trang dertil, og hvor Menighederne ikke have været i Stand til at udføre det nødvendige. Naar det ærede Medlem mente, at heri laa en Uretfærdighed, idet ikke alle Statens Indbyggere havde Interesse af, at saadanne Kirker blev rejste, idet mange af Statens Borgere ikke hørte til Folkekirken, kan jeg ikke se den egentlige logiske Konsekvens heri, thi der er mange andre Forhold her i Staten, som Statskassen maa bidrage sit til, uden at alle have nogen særlig Interesse eller Fordel af, at det sker. Naar Staten enten understøtter og bygger lærde Skoler eller understøtter private lærde Skoler, er det kun en forholdsvis ringe Del af Befolkningen, der virkelig har sin Interesse heri. Det samme er Tilfældet med Kirkerne; der er ganske vist en hel Del af Befolkningen her i Landet, som ikke har Interesse af disse Kirker, men den større Del af Befolkningen har dog Interesse, deri og derfor er det naturligt og rimeligt, at man fra Statens Side støtter dem. Jeg kan derfor ikke se rettere end, at det, der foreslaas fra Regeringens Side i saa Henseende, er fuldt ud forparligt. Om man vil gaa saa hurtigt til Værks som Regeringen ønsker det, om man vil gennemføre alle de Kirkebygninger, som

Regeringen ønsker, er en anden Sag. I saa Henseende kan man jo tage sine Forbehold, og man kan gaa langsomt til Værks, men i og for sig maa det bestemt hævedes, at det er i fuldstændig Overensstemmelse med den Maade, hvorpaa man almindeligvis benytter Statens Pengemidler, ogsaa at benytte dem til Hjælp for de Menigheder, som ikke have tilstrækkeligt Raad til selv at bygge deres Kirker. Her kommer et lærligt Spørgsmaal frem, idet man nu fra Finansudvalgets Side har ment, at det ikke vilde være rigtigt, eller at det i alt Fald vilde være noget, som man nærmere skulde overveje, om man virkelig vil gaa til at indløbe Præstegaarde. Ja, det kan jo altid være et Spørgsmaal, som man kan tage under nærmere Overvejelse, og for saa vidt har det ikke stort at sige, om man i Aar nøgter Indløbet af disse forskellige Præstegaarde, men jeg tror dog alligevel, at man ved nærmere Overvejelse vil komme til det Resultat, at det ikke vilde være fornuftigt, at lade Præsterne kun have fri Bolig paa Landet og ikke tillige lade dem have nogen Jord. Jeg tror ikke, det er fornuftigt at stille dem saaledes, at de ikke ere i Stand til ud af deres egen Jord, den til deres Præstegaard hørende Jord, at skaffe sig den nødvendige Kørjel og den nødvendige Mælk, Fløde osv. Naa, imidlertid, det kan altid være Genstand for Overvejelse; det er jo Tilfældet, at der er et Forslag fremme om en ny Præstelønningslov, og den højtærede Kultusminister har jo ogsaa antydet, at han efter at have taget denne Sag under nærmere Overvejelse, ogsaa kunde tænke sig Muligheden af, at han selv kunde fremkomme med et Forslag i den Retning. „Indtil noget saadant kommer frem“, kan jeg tænke, at man fra Rigsdagens Side vilde sige, „ville vi ikke bevilge Penge til Indløb af Præstegaarde“, idet man indtil da vilde nøjes med at bevilge residierende Kapellanier m. v. Det lader jeg staa ved sit Værd, kun maa jeg paa Forhaand udtale, at jeg ikke tror, man til syvende og sidst vil komme til den Anskuelse, at det vil være rigtigt almindeligvis paa Landet ikke at give Præsterne en vis Jordlod, den være større eller mindre, men dog give dem en nogenlunde tilstrækkelig Jordlod, for at de derigennem kunne skaffe sig den Kørjel, som de ikke kunne undvære. At sammenligne Præsterne med Lægerne